

Sygn. akt V C 1899/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 3 lutego 2021 r.

Sąd Rejonowy Poznań Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, V Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Barbara Dolata

Protokolant: -

po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2021 r w (...)

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa T. S.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W.

o zapłatę

- 1. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 28 653 zł (dwadzieścia osiem tysięcy sześćset pięćdziesiąt trzy złote) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 25 lipca 2018r do dnia zapłaty .**
- 2. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5050 zł z tytułu kosztów procesu, w tym 3 600 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego.**

sędzia Barbara Dolata

UZASADNIENIE

T. S., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, pozwem z dnia 3 sierpnia 2020 r. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W., na rzecz powoda kwoty 28.653 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 25 lipca 2018 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że w dniu 19 marca 2018 r. w wyniku zdarzenia drogowego został uszkodzony pojazd powoda marki A. (...) o nr rej. (...). W okresie zdarzenia uszkodzony samochód objęty był u pozwanego polisą ubezpieczenia, autocasco o nr (...). Umowa została zawarta z opcją „Auto Wartość 100 %” z sumą ubezpieczenia 209.953 zł. Po zgłoszeniu szkody i przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego oraz uznaniu szkody całkowitej pozwany przyznał łączną kwotę odszkodowania 114.300 zł przyjmując wartość pojazdu uszkodzonego na kwotę 181.300 zł, a nie kwotę uzgodnioną w umowie 209.953 zł. W ocenie powoda pozwany zaniżył zatem odszkodowanie o 28.653 zł.

W dniu 27 sierpnia 2020 r. referendarz sądowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym orzekając zgodnie z roszczeniem zawartym w pozwie.

W ustawowym terminie pozwany, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł sprzeciw od wydanego nakazu zapłaty. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany przyznał, że wypłacił powodowi odszkodowanie określone w pozwie. Pozwany podał także, że umowa została zawarta z opcją stałej wartości pojazdu w całym okresie ubezpieczenia. Strona pozwana podniosła jednak, że w toku postępowania likwidacyjnego ustaliła, że różnica w wycenie pojazdu na dzień zawarcia ubezpieczenia jest wyższa niż 10 % od wartości pojazdu na dzień ustalania

odszkodowania, dlatego ta wartość nie może być przyjęta do rozliczenia szkody. Pozwany dokonał „przeliczenia wartości pojazdu” i określił ją na 181.300 zł. Pozwany zaznaczył, że nie wycofuje się z klauzuli „Auto wartość 100 %” a jedynie dokonuje weryfikacji wartości pojazdu na dzień przyjęcia go do ubezpieczenia. Pozwany podkreślił, że to na podstawie danych od powoda została ustalona suma ubezpieczenia, która miała odpowiadać wartości pojazdu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 maja 2017 r. powód T. S. zawarł z pozwanym (...) S.A. z siedzibą w W. umowę ubezpieczenia pojazdu marki A. (...) o nr rej. (...) (rocznik 2015) m.in. w zakresie autocasco. Umowa została zawarta na okres od dnia 20 maja 2017 r. do dnia 19 maja 2018 r. W umowie określono sumę ubezpieczenia – wartość pojazdu na kwotę 209.953 zł z VAT. Ubezpieczenie zostało zawarte z opcją „Auto wartość 100 %”, czyli dla celów ustalenia odszkodowania brana byłaby pod uwagę wartość pojazdu w chwili zawarcia umowy, a nie z dnia szkody.

Dowód: polisa nr (...) (k.13-15,36-37)

W dniu 19 marca 2018 r. doszło do zdarzenia drogowego, w którym został uszkodzony przedmiotowy pojazd. Szkada została zgłoszona w dniu 21 marca 2018 r.

Dowód: okoliczności bezsporne, a nadto akta szkody z (...) S.A. (k.29)

Zgodnie z § 18 ogólnych warunków ubezpieczeń komunikacyjnych, ustalonymi uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...) z dnia 15 września 2016 r. mającymi zastosowanie do przedmiotowej umowy AC, w celu ustalenia czy zachodzi przypadek szkody całkowitej, wartość pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania porównuje się do kosztów naprawy pojazdu. § 3 pkt 62 owu stanowi, że szkoda całkowita w AC to uszkodzenie pojazdu w takim zakresie, że koszty jego naprawy przekraczają 70 % wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania. Zgodnie z § 9 ust. 1 pkt 1 owu za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej umowa AC może zostać zawarta z zastosowaniem opcji Auto Wartość 100 % stałej wartości pojazdu w całym okresie ubezpieczenia z tym, że stałej wartości pojazdu w całym okresie ubezpieczenia nie stosuje się w celu ustalenia, czy zachodzi przypadek szkody całkowitej.

Zgodnie z § 3 pkt 59 owu stała wartość pojazdu to wartość pojazdu ustalona według zasad określonych w pkt 89-92 w dniu zawarcia umowy AC, a zgodnie z § 3 pkt 89 owu wartość pojazdu to wartość pojazdu ustalana na podstawie aktualnych na dzień ustalenia tej wartości notowań rynkowych cen pojazdu danej marki, modelu i typu w uwzględnieniu jego pochodzenia, roku produkcji, daty pierwszej rejestracji, wyposażenia, przebiegu, ilości właścicieli, wcześniejszych napraw, stanu technicznego i charakteru eksploatacji.

Zgodnie z § 3 pkt 61 owu suma ubezpieczenia określona w umowie AC stanowi górną granicę odpowiedzialności (...) za wszystkie wypadki ubezpieczeniowe, które zaszły w okresie ubezpieczenia.

Zgodnie z § 13 owu określona w umowie AC suma ubezpieczenia odpowiada wartości pojazdu brutto.

Dowód: ogólne warunki ubezpieczeń komunikacyjnych (...) (k.16-23,38-53)

Pismem z dnia 22 maja 2018 r. pozwany poinformował powoda, że koszty naprawy pojazdu przekraczają 70 % jego wartości, zatem szkoda została rozliczona jako całkowita przy przyjęciu 181.300 zł wartości pojazdu w stanie nieuszkodzonym i 72.461 zł w stanie uszkodzonym. Wysokość odszkodowania przyznana przez pozwanego wynosiła zatem 108.839 zł.

W piśmie z dnia 11 czerwca 2018 r. pozwany poinformował powoda o wypłacie w dniu 7 czerwca 2018 r. kwoty 65.321,95 zł i wskazał, że wcześniej wypłacił już kwotę 43.517,05 zł, co łącznie dało odszkodowanie w wysokości 108 839 zł.

Pismem z dnia 24 lipca 2018 r. pozwany poinformował o dopłacie do odszkodowania w wysokości 5.461 zł. Łącznie zatem powód otrzymał odszkodowanie w wysokości 114.300 zł. Wartość pozostałości pozwany określił na 67 000 zł.

Dowód: pisma pozwanego (k.24-26)

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie okoliczności bezspornych między stronami oraz wskazanych dokumentów.

Wiarygodność dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy nie budziła wątpliwości Sądu, również strony nie podnosiły żadnych zarzutów w tej kwestii.

Sąd oddalił wniosek pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia wartości przedmiotowego pojazdu w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia jako zbędny do rozpoznania sprawy, albowiem okoliczność ta nie miała znaczenia dla ustalenia wysokości odszkodowania, w sytuacji gdy strony umowy (w tym profesjonalny ubezpieczyciel) określiły już wartość pojazdu na dzień zawarcia umowy i ustaliły, że będzie ona obowiązywać przez cały okres jej obowiązywania. Pozwany nie uchylił się od skutków zawartej umowy nie odstąpił od niej ani nie doszło do aneksowania umowy z ustaleniem innej wartości pojazdu niż ta, wskazana w umowie. Niesporne w sprawie było, że ma miejsce szkoda całkowita.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że w procesie cywilnym obowiązuje pełna zasada kontrydiktoryjności. Oznacza to, że Sąd nie ma obowiązku zarządzania dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Sąd nie jest też zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Sąd zważył, co następuje:

Spór ogniskował się wokół kwestii czy właściwy jest pogląd pozwanego odnoszący się do oceny obowiązywania stałej wartości pojazdu przyjętej przez strony w umowie ubezpieczenia.

Bezsporne w sprawie było to, iż pozwany zakład ubezpieczeń na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia AC odpowiadał za szkodę powstałą w wyniku kolizji zaistniałej w dniu 19 marca 2018 r.

Zgodnie z treścią art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia zakład ubezpieczeń zobowiązuje się spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę.

Świadczenie zakładu ubezpieczeń polega w szczególności na zapłacie przy ubezpieczeniu majątkowym - określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku (art. 805 § 2 k.c.).

W sprawie nie wystąpił spór odnośnie zasadności samego świadczenia jako przekraczającego pułap ustalonej w umowie sumy ubezpieczenia. Spór dotyczył oceny zasadności odmowy wypłaty odszkodowania ponad przyznaną przez ubezpieczyciela kwotę 114.300 zł.

Poza sporem było to, że zaistniała w sprawie szkoda całkowita. W § 18 owu wskazano działanie ubezpieczyciela w celu stwierdzenia czy doszło do szkody całkowitej. Wówczas ubezpieczyciel porównuje wartość pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania z wartością kosztów naprawy ustalonych według zasad określonych w ust. 2 Jednakże czym innym jest ustalenie czy doszło do szkody całkowitej, a czym innym ustalenie wysokości należnego odszkodowania. W niniejszej sprawie skoro ustalono, że wystąpiła szkoda całkowita, to do wypłaty winno dojść na podstawie stałej wartości pojazdu ustalonej w umowie ubezpieczenia, niezależnie od tego, czy pojazd utracił wartość od chwili zawarcia umowy do chwili wypłaty odszkodowania i niezależnie od tego czy w chwili zawarcia umowy doszło do nadubezpieczenia pojazdu czyli przyjęcia jego wyższej wartości niż miał w rzeczywistości. Istotna w sprawie była kwestia rozumienia zapisów umowy ubezpieczenia o stałej wartości pojazdu opcji „Auto Wartość 100 %”. W sytuacji gdy umowa ubezpieczenia została zawarta z gwarancją stałej wartości pojazdu (209.953 zł) i gdy powód zapłacił za ubezpieczenie z wybraną

opcją określoną składkę, niezasadnym i bezprawnym jest w ocenie Sądu weryfikowanie sumy ubezpieczenia przez pozwanego już po szkodzie na potrzeby wypłaty odszkodowania. Pozwany nie odstąpił od zawartej umowy, nie uchylił się od jej skutków a zatem brak podstaw do próby wypłacania niższej wysokości odszkodowania niż wynikające z obowiązującej umowy. Wskazane działanie pozwanego polegające na pobieraniu wysokiej składki od wysokiej wartości pojazdu można a po szkodzie badaniu aktualnej wartości pojazdu w celu wypłaty niższego odszkodowania należy ocenić jako działania nierzetelne, nieprofesjonalne i krzywdzące konsumenta.

Stanowisko Sądu znajduje odzwierciedlenie w wyroku Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 26 lutego 2013 r. (sygn. I C 626/12), w którym stwierdzono, iż niedopuszczalna jest praktyka zmierzająca do zawyżania wartości pojazdu w celu ściągnięcia odpowiednio wysokiej składki, przy jednoczesnym dążeniu w razie szkody, by szkodę tą jak najbardziej minimalizować, z powołaniem się na rzekomo nieadekwatną do wartości rynkowej pojazdu sumę ubezpieczenia. Sąd Okręgowy w Opolu trafnie wskazał, że niedopuszczalne jest, by ryzyko niewłaściwego ustalenia wartości pojazdu przyjętego za podstawę do określenia sumy ubezpieczenia, ubezpieczyciel przerzucał na właściciela pojazdu. Należy podkreślić, że pozwany jest profesjonalnym podmiotem na rynku i to on ma narzędzia by ustalać wartość pojazdu przy zawieraniu umowy ubezpieczenia. Powód nie miał wpływu na ustalenie wartości pojazdu, której dokonał pośrednik ubezpieczeniowy. Weryfikowanie wartości pojazdu dopiero w sytuacji wstąpienia szkody jest już wysoce spóźnione i należy jej obierać jedynie jako zamiar zaniżenia odszkodowania. Koncepcja pozwanego, iż nie kwestionuje on ustaleń umowy co do stałej wartości pojazdu, a jedynie ustala rzeczywistą wartość pojazdu w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia sprowadza się do tego, daje on sobie uprawnienie do weryfikowania sumy ubezpieczenia w sytuacji gdy zmuszony on będzie wypłacić odszkodowanie, a do tej pory będzie mógł pobierać składkę zwiększoną o iluzoryczną gwarancję dla ubezpieczonego, iż w przypadku szkody ma on zapewnioną stałą wartość pojazdu.

Stanowisko co do znaczenia wyboru stałej sumy ubezpieczenia w ubezpieczeniu AC podziela także Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 15 maja 2015 r. (sygn. I ACa 1706/14), oraz Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 16 września 2015 r. (sygn. I ACa 524/15) w którym w odniesieniu do szkody kradzieżowej stwierdził, że jeżeli strony zawarły umowę ubezpieczenia auto-casco z opcją stałej sumy ubezpieczenia, to jest oczywistym, że wiąże ona obie strony, a badanie wartości pojazdu z daty jego kradzieży byłoby sprzeczne z jej postanowieniami. W niniejszej sprawie pozwany powinien zatem rozliczyć szkodę z uwzględnieniem warunków zawarcia umowy AC, a więc z uwzględnieniem tego, że obie strony umowy uzgodniły stałą wartość pojazdu oraz niepomniejszenie sumy ubezpieczenia.

Aby ustalić należne powodowi odszkodowanie, należało od wartości pojazdu ustalonej w umowie ubezpieczenia – 209.953 zł odjąć wartość uszkodzonego pojazdu – 67.000 zł. Odszkodowanie winno zatem wynieść 142.953 zł, a uwzględniając ustalone przez pozwanego odszkodowanie 114.300, roszczenie powoda o dopłatę kwoty 28.653 należy uznać za zasadne.

Mając na uwadze powyższe Sąd w punkcie 1 wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 28.653 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 25 lipca 2018 r. (dnia 24 lipca 2018 r. pozwany wypłacił dodatkową kwotę odszkodowania, zatem na ten dzień powinien prawidłowo określić wysokość odszkodowania należnego powodowi) do dnia zapłaty. O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., mając na uwadze zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu. Z uwagi na to, że pozwany przegrał proces w całości, to jego zgodnie z tą zasadą, obciążają w całości koszty procesu.

Sąd zasądził więc od pozwanego na rzecz powoda, tytułem zwrotu kosztów procesu, kwotę 5.050 zł na którą składa się:

- 1.433 tytułem opłaty sądowej od pozwu (na podstawie art. 13 ust.2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – Dz. U. z 2005 r. Nr 167, poz. 1398 ze zm.);

- 3.600 tytułem kosztów zastępstwa procesowego powoda (na podstawie § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie – Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.);

- 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

sędzia Barbara Dolata